

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीलक्ष्मणार्थगुरवेजडजंतुचक्षुर्वंधापनोदनमृतेनहिरोचतेऽन्यत् पादावनेजनमुखाऽपचितिस्ततस्तुश्रीभीष्मपर्वणिविदग्धहिभावदीपं ॥१॥ पूर्वस्मिन्पर्वणिभगवद्भक्तःसत्यपिसामर्थ्ये
यःसत्यंपालयतिऐश्वर्यंचनप्रकाशयतिकालेप्राप्तेअन्यस्मैउपकरोतिचेतिपांडवाचारप्रदर्शनव्याजेनदर्शितंतमेवंभूतंस्वयंभगवान्हितोपदेशेनानुगृह्णातितदीयांप्रतिज्ञांचस्वप्रतिज्ञाबाधेनैवसत्यांकरोतीत्यर्जुनोपदे
शेन भीष्मवधार्थंभगवतःशस्त्रधारणेनचदर्शयिष्यन्भीष्मपर्वारभते पूर्वत्रयुद्धोद्योगंश्रुत्वायुद्धंश्रोतुकामोजनमेजयउवाच कथंयुयुधिरेवीराइति ॥१॥ तपःक्षेत्रेइति खड्गधारातीर्थेऽस्मिन्स्नानमत्युचितमिति

श्रीगणेशायनमः ॥ नारायणंनमस्कृत्यनरंचैवनरोत्तमं ॥ देवींसरस्वतींचैवततोजयमुदीरयेत् ॥१॥ जनमेजयउवाच कथंयुयुधिरेवीराःकुरुपांडव
सोमकाः॥पार्थिवासुमहात्मानोनानादेशसमागताः॥१॥ वैशंपायनउवाच यथायुयुधिरेवीराःकुरुपांडवसोमकाः॥कुरुक्षेत्रेतपःक्षेत्रेशृणुत्वंपृथिवीपते
॥२॥तेऽवतीर्यकुरुक्षेत्रंपांडवाःसहसोमकाः ॥ कौरवाःसमवर्तंतजिगीषंतोमहाबलाः ॥ ३ ॥ वेदाध्ययनसंपन्नाःसर्वेयुद्धाभिनंदिनः ॥ आशंसंतोजयंयुद्धेवले
नाभिमुखारणे ॥ ४ ॥ अभियायचदुर्धर्षीधार्तराष्ट्रस्यवाहिनीं ॥ प्राङ्मुखाःपश्चिमेभागेन्यविशंतससैनिकाः ॥ ५ ॥ समंतपंचकाद्वात्यंशिविराणिसहस्रशः ॥
कारयामासविधिवत्कुंतीपुत्रोयुधिष्ठिरः ॥ ६ ॥ शून्याचपृथिवीसर्वावालवृद्धावशेषिता ॥ निरश्वपुरुषेवासीद्रथकुंजरवर्जिता ॥ ७ ॥ यावत्तपतिसूर्योहिजं
बूद्धीपस्यमंडलं ॥ तावदेवसमायातंवलंपार्थिवसत्तम ॥ ८ ॥ एकस्थाःसर्ववर्णास्तेमंडलंवहुयोजनं ॥ पर्याक्रामंतदेशांश्चनदीःशैलान्वनानिच ॥ ९ ॥ तेषांयुधि
ष्ठिरोराजासर्वेषांपुरुषर्षभ ॥ व्यादिदेशसबाह्यानांभक्ष्यभोज्यमनुत्तमं ॥ १० ॥ शय्याश्चविविधास्ताततेषांरात्रौयुधिष्ठिरः ॥ एवंवेदीवेदितव्यःपांडवेयोयमि
त्युत ॥ ११ ॥ अभिज्ञानानिसर्वेषांसंज्ञाश्चाभरणानिच ॥ योजयामासकौरव्योयुद्धकालउपस्थिते ॥ १२ ॥ दृष्ट्वाध्वजाग्रंपार्थस्यधार्तराष्ट्रोमहामनाः ॥ सहस
र्वैर्महीपालैःप्रत्यव्यूहतपांडवं ॥ १३ ॥ पांडुरेणातपत्रेणधियमाणेनमूर्धनि ॥ मध्येनागसहस्रस्यभ्रातृभिःपरिवारितः ॥ १४ ॥ दृष्ट्वादुर्योधनंहृष्टाःपांचालायुद्धनं
दिनः ॥ दभुःप्रीतामहाशंखान्भेर्यश्चमधुरस्वनाः ॥ १५ ॥

भावः ॥२॥ जिगीषंतोऽन्योन्यंजेतुमिच्छंतः ॥३॥४॥ अभियायअभ्येत्यन्यविशंत पांडवीयाइतिशेषः ॥५॥ बाह्यंबहिः ॥६॥७॥
यावत्तपतिसूर्यइत्यनेनकृत्स्नंसप्तद्वीपात्मकंभूवलयंजंबूद्वीपशब्देनोच्यते लिङ्गसमवायाच्छत्रिणोगच्छंतीतिवत् ॥ ८ ॥ ९ ॥ सबाह्यानां कैवर्त्तम्लेच्छांभ्रादिप्रांत्यदेशवासिनोबाह्यास्तत्सहितानां ॥ १० ॥ भ
क्ष्यादिदानफलमाह एवमिति एवंवेदीविद्वान् इतिअन्यैःपांडवेयोज्ञातव्यइत्येतदर्थमित्यर्थः ॥ ११ ॥ अभिज्ञानानिस्वकीयचिह्नानिस्वीयाएवस्वीयान्मानिहन्युरित्येतदर्थं ॥१२॥ १३॥ १४॥ १५॥